

Repetitio Clem. I. Ut Clericorum De Officio Ordinarii

Aufréri, Étienne

Leodii, 1702

Septima Quæstio. Quærunt hic insuper docto. quia iste tex. dicit Clericos
esse compescendos à fuis criminibus, qua pœna hoc faciet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63069](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63069)

SEPTIMA QUÆSTIO.

Quærunt hic insuper docto. quia iste tex. dicit Clericos esse compescendos à suis criminibus, qua pœna hoc faciet.

PAulus hic relatus à Franc. dicit, quod per depositionem si sunt multum enormia, cum in talibus non dispenset Episcopus, ut no. *Inno. cap. 1. de corpo. 6. & Spe. tit. 1. §. nunc de Episcoporum. vers. 10 de quo per Paulum de Castro consi. 69.*

A D D E.

Clericus pro nullo crimine deponi potest, ne si de jure id sit expressum. Decius in cap. At si Clerici de judicijs, elegans textus in cap. Tuæ de pœnis ibi permagnis sceleribus. Abbas in cap. final. de celeb. missarum, vide Bernardinum, Diaz in praxi canonica. cap. 138. Potest etiam Clericus in exilium mitti, ut per hoc tollatur occasio delinquendi. Loci enim mutatio mutat plerunque mentis affectum, & locus ubi quisque prave vixit, suggerit saepe menti, quid ibi gesserit textus pulcherrimus in cap. Valer. 81. distinctio. Dias in praxi criminali cap. 137. Mattheus Boyß Doctor.

In

111

j. Secundo casu principali quando vult imponere diffiniendo, aut subest statutum sive consuetudo, ut pro quolibet delicto imponatur poena pecuniaria & non valet, quia ex illo insurgit dissolutio, nullam enim delinquens pertimescit culpam quam sperat nummis redimere: ut dicit tex. in cap. pauper. ii. q. 3. & hoc tenuerunt Io, An, & Hosti, in cap. si. de consi. & in cap. 2. de delic. pue. q. 2. p. 1. de 1003. summaris. l. 2. c. 4. n. 27.

Aur subest statutum quod ultra poenam juris imponatur poena pecuniaria, & valet, dummodo non procedat ex cupiditatis radice, potest enim Episcopus Canonem, adjuvando, non

vain pœnam imponere, ut *Cle. ne Romani de elec.*
 & *Ioan. Andr. in cap. final. de offic. Archiepisc.*

Aut non subest statutum seu consuetudo, & tunc aut extra iudicium prælatus vult exigere pecuniam pro delicto, & non potest, quia certi sũt modi in iure statuti procedendi contra delinquentes, & ita fortè faciebant Archidiaconi *in præalle. cap. licet.* quia extra iudicium & sine causæ cognitione exigebant pecuniam pro delicto commisso, sustinebant criminosos in delictis recepta pecunia.

Aut vult iudex procedere judicialiter, & tunc si certa pœna non est imposita, potest pecuniariã pœnam imponere, si illa magis timetur: ut *in glo. dicti. cap. licet.* Si verò est certa pœna statuta, & tunc si cum causæ cognitione velit illam temperare pronunciando, potest per jura superius alleg. de quo per *Bart. in l. quid ergo §. pœna gravior ff. de his qui no. infa.* & per *Salice in l. & si severior C. de infa. per Ioan. fa. instit. de pœna te. l. i. in prin.*

Nam hoc videtur concessum cuicunque iudici cognoscenti de crimine, ut ex causa possit temperare pœnam: de quo per *Ludo. consi. suo. 429* Sed illud verum dum pronunciat: quia postquam pronunciaverit, hoc non potest, ut *2. q. 3. §. notandum & in l. 1. ff. ad purvil.* nisi possit super tali crimine dispensare, ut *in d. cap. at si Clerici.* nec in talibus valet compositio, quoniam *Episcopus inquirat no 5. q. 4. ca. si primates* secundum *lo. de Imo* hic post *Paul. unde etiam Paul. de Castro. in præalleg. consil. 119* ubi per eum an Officialis pœnam depositionis vel privationis be-

beneficiorum possit in pœnam pecuniariam commutare.

A D D E.

Judex ex justa causa temperat pœnam. Min-
sing obs. 30. cent. 2. & observat. 54 Vivius in
com opinio. verbo judex ubicunque 165. Sed
causa exprimenda est. Vide Menoch in arbitra-
rijs quæst 84. & 96. Kirchovijs in commu. opin.
verbo Judex. Vivius supra exprimit causas mu-
tationis pœnæ. Idem Tiraquellus latissime in suo
tract. de pœnis.

Postquam verò Judex sententiam tulerit, jam
amplius neque pœnam neque infamiam remitte-
re vel mutare potest in scio Principe, cui id solum
debetur, imò nec judex pœnam mutare posset e-
tiam ratione innocentie postea repertæ. elegan-
ter hæc D. Marquardus, Freherus in doctissimo
suo tractatu de existimatione lib. 3. cap. 7. nu.
final. cui illud addendum, quod si quis in exi-
lium sit missus, solus Princeps & non alius licen-
tiam dat revertendi. Bart. in l. Relegandi de pœ-
nis. ubi addit quemlibet etiam judicem hanc li-
centiam ex justa causa dare posse. Vide practicā
Bernardi Dias cap. 137 Mattheus Boys. Doctor.

Cui autem applicetur hujusmodi pœna pecu-
niaria, vide Barto. in l. agraria ff. de termo. per l-
mol. in rubrica de publi. judi. per Sicul. in rubrica de
judi. Angel. in l. si. quod ff. de juris. om. iudi. Bald.

¶

& docto. in l. si Ecclesia. C. de Epis. & Cleri. late per Salice. in dicta l. multarum.

Adverte tamen, quod ubi in jure poena non est expressa: consuetudinaria debet imponi, & si excedit consuetam poenam, dicitur excedere modum. ad quod rex. junct. glo. in l. hodie. ff. de poenis. & in praealleg. l. quid ergo §. poena gravior. ff. de his qui not. infam. poena enim apponi consuevit dicitur ordinaria. Bart. in l. si. n. ff. de priva. delict. Sed consuetudine cessante venit arbitraria, secundum Sicul. in praealleg. cap. licet.

A D D E

De poena commutatione in corporalem latissime Menochius casu arb. 447. Matthews Boys D.

Ex praemissis itaque concludi potest, quod in non enormibus excessibus potest praelatus compescere per poenam pecuniariam, ut not. 18. distin. cap. quoniam 23. distin. c. quanquam 23. q. 5. cap. circumcelliones. ubi patet, quod etiam potest verberibus subijcere. ad hoc praealleg. cap. licet. 45. distin. cap. cum beatus 23. q. 5. cap. si vos. 5. qu. 1. cap. 1. potest etiam in exilium mittere. de judi. cap. cum non ab homine, de calum. cap. 1. in fin. l. distin. cap. accedens, de poenis. cap. felicitis lib. 6.

A D D E

De fustigatione & verberatione Clericorum tradit Bernardus Dias in praxi canonica. cap. 136. de verberatione, ubi Ignatius Lopes, addit ex practica Milei & Iulio Claro. qu. 70. n. 2. in criminal. in Francia, & in Dominio Mediolanensi, hodie non amplius verberari nec fustigari.

ri Clericos, quod etiam in exilium mitri possint,
ibidem tradit Dias cap. 137. Mattheus Boys D.

Veruntamen no. Sicu. in cap. irrefragabili. §. cate-
cum de offi. ordina. quod prælatis de facili in correctio-
ne excessuum non debent imponere pœnam pecunia-
riam. Oritur enim ex hoc contra eos præsumptio, quod
correctionem faciant, non propter Deum, sed propter
quæstum pecuniæ.

- iii Nec etiam istam pœnam pecuniariam convertere de-
bent in utilitatem propriam, sed in pios usus, nisi evi-
denter indigeant, & si intelligitur. cap. dilectus eod.
tit. idem Bald. in l. 2. in princi. C. de Episco. audien.
& in authen. bona damnatorum. C. de bonis præscript.
ubi dicit quod Episcopus deberet applicare pœnas
fisco Romanæ Ecclesiæ: quia sicut voluit idem Bald.
super rubrica. C. de privileg. fisci. Episcopus non ha-
bet fiscum, de consuetudine tamen servatur contra-
rium fa. quod in simili. not. in l. 3. C. de modo mult.
ubi dicitur quod iudex pecuniariam pœnam potest ap-
plicare ad opera publica, puta refectionem murorum,
pontium & similibus, & si specialiter non deputat ad
opera publica, sed simpliciter multat seu condemnat,
commodum applicatur fisco & non iudici, ita not. dicit
illa l. vide ad materiam quod not. Ioan. And. post Ho-
stien. in alleg. cap. 1. de homi. lib. 6. ubi dicit, quod
Prælatus potest multare & disponere, ut præmissum
est, & vide per Sicul. præall. cap. licet, de pœnis.

OCTAVA QUÆSTIO.

Occasione præmissorum queritur
an Clericus pro quolibet gravi
crimine veniat deponendus.

Et